

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 7CdoPr/2/2023                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 6720204276                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.03.2023                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ivan Rumana              |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2023:6720204276.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: Ing. V. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. 4, C. L., v konaní zastúpenej: Advokátska kancelária Bítalová & Demeterová, s.r.o., IČO: 47 244 798, so sídlom v Rimavskej Sobote, Hviezdoslavova 8, konajúca prostredníctvom advokátky a konateľky JUDr. Miriam Bítalovej, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29. septembra 2022, č.k. 11CoPr/4/2021-303, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

### Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“) č.k. 15Cpr/7/2020-226 zo dňa 15.06.2021, ktorým súd prvej inštancie určil, že skončenie štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne podľa § 71 ods. 1, písm. b) v spojení s § 75 ods. 1, písm. g) zákona č. 55/2017 Z.z. o štátnej službe zo dňa 28.05.2020 výpoveďou, ktorým žalovaný rozviazal štátnozamestnanecký pomer so žalobkyňou je neplatné. Súčasne priznal žalobkyni voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Žalovaný žalobkyni vytýkal dve skutočnosti, ktoré podľa neho boli dostatočne vážne na skončenie služobného pomeru výpoveďou. Išlo o pochybenie žalobkyne pri evidencii v dochádzkovom systéme u Ing. V. dňa 11.10.2019, ktorej v evidencii bola vyznačená služobná cesta namiesto návštevy lekára. Žalobkyňa bola zodpovedná za kontrolu evidencie dochádzky na konci mesiaca ako vedúca. Tieto záznamy sú povinní si skontrolovať aj jednotliví zamestnanci, pričom evidenciu spracováva X. F., ktorej žalobkyňa oznámila ráno po nástupe na pracovisko, že Ing. V. sa zúčastní služobnej cesty. Následné udalosti o oznámení zmeny v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu neboli v spore preukázané nepochybne, keďže zamestnávateľ a ani štátny zamestnanec v tomto smere ďalšie dôkazy nenavrhl

vykonať a súčasne ich neboli súdy povinné ex offio vykonať. Podľa odvolacieho súdu bolo možné v tejto súvislosti žalobkyni vytknúť pochybenie ohľadom predloženej priepustky zamestnankyne pri mesačnej sumarizácii a kontrole. Toto porušenie súdy oboch inštancií považovali v zmysle § 117 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe za nie je tak závažné, aby prichádzala do úvahy výpoveď zo služobného pomeru. Okrem toho bolo pripomenuté, že žalobkyňa bola opakovaním disciplinárne odmenená a jej ročné bodové hodnotenie sa neustále zvyšovalo.

3. Odvolací súd sa zaoberal aj druhou žalobkyni vytýkanou skutočnosťou, a to, že v rozpore s článkom 9 ods. 2 Služobného poriadku v dňoch 15.04.2019, 09.05.2019, 10.05.2019, 27.09.2019 a 15.11.2019 zabezpečila v dochádzkovom systéme Ing. V. zápis dlhodobých služobných ciest napriek skutočnosti, že táto čerpala náhradné voľno za prácu nadčas s poukazom na článok 12 ods. 5 Služobného poriadku v súvislosti s evidenciou vykonanej práce nadčas, kde nie je práca nadčas počas dní 21.09.2019 a 22.09.2019 vyznačená so začiatkom a koncom časového úseku v jednotlivých dňoch. Túto skutočnosť oba súdy nebrali do úvahy vzhľadom na nedodržanie dvojmesačnej lehoty od oznámenia upozornenia o závažnom porušení služobnej disciplíny, ktoré bolo žalobkyni doručené deň pred doručením výpovede zo štátnozamestnaneckého pomeru, t.j. 25.05.2020.

4. Krajský súd nezistil zo spisu žiadny vplyv konania žalobkyne na plnenie pracovných povinností ostatných zamestnancov. Rovnako nebol pri jej pochybení preukázaný úmysel. Žalovaný v spore neunesol dôkazné bremeno a keďže išlo o spor so slabšou stranou, v zmysle § 319 CSP a nasl., nebol okresný súd povinný vykonávať dôkazy svedčiace v prospech žalovaného. Záverom skonštatoval, že nezistil žiadne závažné porušenie pracovnej disciplíny, ktoré by mohli viesť ku skončeniu pracovného pomeru. Zistené pochybenia boli menej závažného charakteru a s poukazom na mieru intenzity porušení zo strany žalobkyne považoval žalobu za dôvodnú.

5. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

6. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietol, že súdy oboch inštancií nesprávne posúdili okolnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a dôvody na jeho okamžité skončenie. Súdy nesprávne vyhodnotili dôkazy a dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na kamarátsky vzťah žalobkyne a Ing. V. Vyznačenie služobnej cesty namiesto návštevy lekára je pre zamestnanca výhodnejšie z dôvodu obmedzenia počtu preplatených návštev u lekára. Nesúhlasil s odôvodnením rozsudku v časti o sťahovaní, doručení priepustky pracovníčky jej manželom, sťahovaní celého organizačného odboru, evidencii náhradného voľna a účasti žalobkyne na oslavách výročia príchodu Cyrila a Metoda. Súd mohol rozpory odstrániť napríklad vykonaním výsluchu vtedajšieho prednostu Mgr. Z. Z.. Súd si sám mohol zaobstarať dôkazy nevyhnutné pre rozhodovanie s poukazom na zistenie materiálnej pravdy. Namiesto toho sa stotožnil s jednostranným tvrdením žalobkyne, že vyznačením služobnej cesty postupovala na pokyn nadriadeného, čo žalovaný rozporoval. Podľa neho nie je možné uveriť tomu, že vedúci zamestnanci ostatných odborov mali vedomosť o zaužívanom postupe prikazovania práce nadčas ale žalobkyňa, ako vedúca odboru organizačného, ktorý spracováva dochádzku pre všetkých zamestnancov okresného úradu o tom vedomosť nemala. Odmietnutie dôkazov 25 až 29 z dôvodu, že ide o vyhlásenia terajších zamestnancov a súčasne prijatie tvrdení Ing. V. považuje za arbitrárne. Súd neuviedol žiadne dôkazy na základe ktorých vyhodnotil, že Ing. V. počas dní 21.09. a 22.09.2019 vykonávala prácu nadčas, za ktorú čerpala náhradné voľno v dňoch 27.09. a 15.11.2019. Nelogickosť odôvodnení vidí v časti o prikazovaní a vykazovaní práce nadčas, čo je podľa neho v rozpore so služobným poriadkom a postupom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Žalovaný skúmal mieru závažnosti porušenia pracovnej disciplíny, čo dôkladne odôvodnil aj vo výpovedi zo dňa 28.05.2020. Porušenie považuje za závažné a úmyselné

7. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/122/2015 zo dňa 27.10.2015 sa nemožno stotožniť, že v danom prípade išlo o menej závažné porušenie pracovnej disciplíny. Podľa jeho názoru ustanovenie § 117 ods. 3 zákona o štátnej službe možno vykladať tak, že tieto princípy sa pri určovaní miery intenzity porušenia pracovnej disciplíny musia uplatňovať

kumulatívne. Vznik škody netreba posudzovať len ako škodu na majetku zamestnávateľa, ale aj ako škodu na dobrom mene. V tomto prípade je nesporné, že žalobkyňa ako vedúca zamestnankyňa mala spĺňať určité charakterové a morálne predpoklady, najmä charakter morálnej autority, ktorá mala viesť podriadených k riadnemu plneniu úloh, ako aj k dodržiavaniu všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov.

8. Dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení nesúhlasila s tvrdeniami žalovaného o nesprávnom vykázaní dôvodu jej absencie. Ráno, v čase, keď nariadila referentke zaevidovať u zamestnankyne pracovnú cestu, nemala vedomosť o tom, že zamestnankyňa ochorela a že išla namiesto pracovnej cesty k lekárovi, keďže od 10:00 bola pracovne mimo kancelárie. O chorobe zamestnankyne sa zamestnávateľ dozvedel až od jej manžela, ktorý doniesol v obedných hodinách žalovanému na sekretariát prednostu potvrdenie od lekára. Žalobkyni kolegyňa návštevu lekára neohlásila. Zmenu mala správne nahlásiť Ing. V. Hlásenie týchto zmien nie je v náplni práce žalobkyne. Nesúhlasí s tvrdeniami žalovaného o sťahovaní. Evidenciu služobných ciest namiesto čerpania náhradného voľna sa vykonávala na priamy pokyn prednostu úradu a v súlade so zaužívanou praxou. Týmto nebola zamestnávateľovi spôsobená žiadna škoda. Žalovaným predložené čestné vyhlásenia sa netýkali obdobia roku 2018. O nariadení č. 57/2017 nemala žiadnu vedomosť, nebola s ním oboznámená a na preukázanie opaku tejto skutočnosti žalovaný nepredložil žiadny písomný dôkaz. Namietala tvrdenia spojené s dôkazmi č. 9, 11, 25-29. Dôkaz č. 18 je adresovaný zamestnankyni Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ako odpoveď na jej žiadosť, a teda nejde o usmernenie pre okresné úrady. Pri náhradnom voľne postupovala podľa pokynov priameho nadriadeného. Dôvody výpovede považuje za osobné z dôvodu osobných konfliktov medzi ňou a manželkou jej nadriadeného. Podľa jej názoru žalovaný nepreukázal, že porušenie pracovnej disciplíny, ktorého sa dopustila je závažné. Nebol preukázaný ani vznik žiadnej škody a jej konanie nemal vplyv ani na ostatných zamestnancov. Na základe uvedeného považuje rozsudok krajského súdu za právne aj skutkovo správny a v súlade so zisteným skutkovým stavom, a preto navrhla dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dovolanie odmietol podľa § 447, písm. f) CSP, pretože nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

Dovolanie podľa § 420, písm. f) CSP

11. Podľa § 420, písm. f) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok („CSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Dovolací súd poukazuje na to, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. Kvalita dovolacích dôvodov musí byť na strane dovolateľa tak závažná, že ich opis vyvoláva dôvodné pochybnosti o porušení práva na spravodlivý proces. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Tvrdenia o nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu, v zásade nemožno právne kvalifikovať ako dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, pokiaľ nedosahujú intenzitu nepreskúmateľnosti, t.j. takú

vadu, ktorá neumožňuje dovolaciemu súdu pochopiť spôsob, akým dospel súd nižšieho stupňa k svojmu záveru. V danom prípade sú napadnuté rozhodnutia riadne odôvodnené vo vzťahu k právnomu názoru, ktorý súdy vo veci zaujali.

13. Zisťovanie skutkového stavu a správnosť vyhodnotenia vykonaných dôkazov súdom predstavujú skutkovú stránku sporu (skutkové otázky), ktoré nie sú prípustným predmetom dovolacieho prieskumu. Súd zisťuje skutkový stav vecí, aby si tak vytvoril predpoklady pre aplikáciu právnej normy, na základe ktorej v konkrétnej veci nachádza právo, teda dochádza k právnomu posúdeniu veci. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o existencii, resp. neexistencii subjektívnych práv a povinností subjektov z právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/150/2020 zo dňa 27.04.2022)

14. Nedostatky pri zisťovaní skutkového stavu vecí vrátane nedostatkov pri hodnotení dôkazov súdom namietané dovolateľom v dovolaní nemožno považovať za právne posúdenie vecí, ktorým by bolo možné odôvodniť prípustnosť dovolania. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd sa skutkovými námietkami žalovaného nemohol zaoberať.

15. K námietke dovolateľa spojenej s nesprávnym právnym posúdením pochybenia žalobkyne pri evidencii dochádzky Ing. V. je potrebné pripomenúť, že podľa zisteného skutkového stavu bol každý zamestnanec povinný evidovať si svoju dochádzku, pričom jej kontrolu vykonávala pracovníčka X. F.. Úlohou žalobkyne bola len záverečná mesačná kontrola. Aj keď počas jej kontroly došlo k pochybeniu pri neupozornení na nedostatok, išlo o porušenie pracovnej disciplíny, ktoré nie je závažného charakteru spôsobilého na skončenie pracovného pomeru. Zo spisu vyplýva, že žalobkyni nebol preukázaný úmysel jej konania. Okrem toho nebola preukázaná žiadna vzniknutá škoda, ani žalovaným namietaná ujma na dobrom mene alebo vplyv na iných zamestnancov. Krajský súd dôsledne odôvodnil mieru porušenia pracovnej disciplíny a súčasne sa zaoberal aj služobným hodnotením žalobkyne.

16. Odvolací súd správne poukázal, že ide o spor so slabšou stranou - zamestnankyňou a v tomto prípade zamestnávateľ jej musí jednoznačne preukázať hrubé porušenie pracovnej disciplíny, a teda uniesť dôkazné bremeno. Úlohou súdu v zmysle CSP nie je iniciatívne pomáhať žalovanému preukazovať jeho tvrdenia vykonávaním dôkazov, ktoré sám nepredložil.

17. Na základe vyššie uvedeného, Najvyšší súd Slovenskej republiky súd konštatuje, že dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP nebol daný.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP

18. Podľa § 421 ods.1, písm. c) zákona č. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok („CSP“) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

19. Podľa dovolateľa otázka, či konanie žalobkyne označené vo výpovedi možno považovať za dostatočne závažné je/môže byť dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, a to vzhľadom k tomu, že v zmysle rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/173/2006 sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril, že súd pri hodnotení intenzity porušenia pracovnej disciplíny nie je viazaný tým, ako zamestnávateľ hodnotí určité konanie zamestnanca v pracovnom poriadku alebo inom vnútornom predpise. Podľa názoru dovolateľa

súd prvej inštancie ako aj odvolací súd nesprávne právne posúdili okolnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne na základe výpovede podľa § 71 ods.1, písm. b) v spojení s § 75 ods.1, písm. g) zákona č. 55/2017 Z.z. o štátnej službe, a teda dôvody na okamžité skončenie štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne vzhľadom na funkciu, ktorú zastávala a taktiež spôsob a rozsah porušenie jej povinnosti existovali.

20. Dovolací súd poukazuje na to, že skutočnosť, či ide o závažné alebo menej závažné porušenie služobnej disciplíny je vždy skutkovou otázkou, ktorá je individualizovaná na základe konkrétnych skutočností. Nie je možné preto ju zovšeobecniť do typovej podoby, ale iba uvádzať ako príklad v konkrétnych okolnostiach. V prípade závažného porušenia služobnej disciplíny možno analogicky aplikovať judikatúru týkajúcu sa závažného porušenia pracovnej disciplíny podľa Zákonníka práce, za predpokladu, že ide o skutkovo porovnateľné situácie.

21. Pokiaľ išlo o dovolateľom zmienené uznesenie NS SR sp.zn 4Cdo/7/2015 zo dňa 27.10.2015 týka sa skutkovo inej situácie porušenia pracovnej disciplíny, a to okamžitého skončenia pracovného pomeru zamestnávateľom podľa Zákonníka práce, keď zamestnanec zaslal zamestnávateľovi email v angličtine obsahujúci vetu „Can you please stop sending these bullshits to me...?“, čo zamestnávateľ vyhodnotil ako závažné porušenie pracovnej disciplíny a ako dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru - § 68 ods. 1 písm. b/ ZP. Je zrejmé, že v tomto prípade išlo o úmyselné konanie, ktoré nie je porovnateľné s porušením pracovnej disciplíny žalobkyňou.

22. Pokiaľ išlo o ďalšie uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo/173/2006 zo dňa 28.2.2007 sa skutkovo týkalo situácie keď bolo preukázané, že žalobca, ktorý vykonával funkciu č. 31 - majster na úseku opráv rušňového depa - v mesiacoch júl až september 2004 nesprávne vykazoval pracovné zmeny u svojich podriadených zamestnancov, nepresne a nedôsledne viedol evidenciu pracovného času, v dôsledku čoho vznikla žalovanej na neoprávnene vyplatených mzdách škoda vo výške 25 460 Sk, ako aj tým, že pozmeňoval záznam o čerpaní dovolenky podriadených zamestnancov v kontrolnom lístku dochádzky. Toto porušenie pracovnej disciplíny žalobcom z hľadiska jeho intenzity vyhodnotil ako porušenie pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom, ktoré oprávňovalo žalovanú okamžite skončiť s ním pracovný pomer. Uvedené konanie je odlišné od konania žalobkyne tým, že žalobkyňa svojím konaním žalovanému nespôsobila škodu a išlo o jednorazové konanie špecifických okolností.

23. Dovolací súd, nezistil relevantnosť namietanej judikatúry vo vzťahu k predmetu konania.

24. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene tvrdí dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.